

Боловсролын магадлан итгэмжлэх
үндэсний зөвлөлийн Удирдах зөвлөлийн
2020 оны 04 дүгээр сарын 13-ны өдрийн
06 тоот тогтоолын 2 дугаар хавсралт

ДОКТОРЫН ХӨТӨЛБӨРИЙГ УРЬДЧИЛАН МАГАДЛАН ИТГЭМЖЛЭХ ШАЛГУУР, ШААРДЛАГА

Шалгуур 1. ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛГО, АГУУЛГА

Үндэсний хөгжлийн стратеги, сургуулийн судалгаа ба хөгжлийн стратеги, мэргэжлийн салбарын тэргүүлэх чиглэлтэй уялдуулан оролцогч талуудын эрэлт хэрэгцээг тусган хөтөлбөрийн зорилго, агуулгыг тодорхойлсон байна.

1.1 Хөтөлбөрийн боловсруулалт

Дээд боловсролын хууль эрх зүй, докторын хөтөлбөрт тавих нийтлэг шаардлага, хэрэглэгч ба оролцогч талуудын эрэлт хэрэгцээнд нийцүүлэн хөтөлбөрийг иж бүрэн боловсруулж, Хөтөлбөрийн хороогоор хэлэлцүүлэн баталсан байна. Докторантын гүйцэтгэх судалгаа, хөгжил, бүтээлч ажлууд нь хөтөлбөрт дийлэнх хувийг эзлэх ба тэдгээрийн төлөвлөлт, хэрэгжилт, үнэлгээ, чанарын баталгаажуулалт, үр дүнг хүлээн зөвшөөрөх арга барил нь хувь хүний болон мэргэжлийн хөгжлийг дэмжин, чанартай судалгаа хийхэд чиглэсэн чөлөөт сонголт бүхий олон хувилбартай хэрэгжихээр төлөвлөсөн байна.

1.2 Хөтөлбөрийн зорилго

Хөтөлбөрийн төгсгөлд докторантын эзэмшвэл зохих мэдлэг, чадвар, дадал буюу суралцахуйн зорилтот үр дүнгээр хөтөлбөрийн зорилгыг тодорхойлсон байна. Хөтөлбөрийн зорилго нь тухайн шинжлэх ухааны чиглэл, улс орны нийгэм-эдийн засгийн хөгжлийн стратеги, сургуулийн судалгааны зорилгод нийцсэн (сургуулийн чадавхыг бэхжүүлэхэд хувь нэмрээ оруулдаг) байна. Суралцахуйн зорилтот үр дүнг тодорхойлоход оролцогч талуудыг татан оролцуулж, тэдний хэрэгцээ, шаардлагыг тусгасан байна.

1.3 Хөтөлбөрийн агуулга

Хөтөлбөрийн агуулга нь суралцахуйн зорилтот үр дүнд амжилттай суралцахад чиглэсэн байна. Хөтөлбөрийн агуулгыг онол практикийг зохистой хослуулан, логик дэс дараалалтай, давхардалгүй хэрэгжүүлэх сургалтын төлөвлөгөөг боловсруулж, заавал болон сонгон суралцах агуулга, сургалтын хэлбэрийг зохистой тогтоосон байна.

1.4 Хичээлийн хөтөлбөрүүд

Сургалтын төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх хичээл бүрийн хөтөлбөрийг иж бүрэн боловсруулсан байна. Үүнд: Тухайн хичээлийг судлах үндэслэл, урьдач нөхцөл, уялдаа холбоо, суралцахуйн зорилтот үр дүн, хичээлийн агуулга, багц цаг, докторантын суралцахуйн ачаалал, үнэлгээний аргачлал зэргийг дэлгэрэнгүй багтаасан байна. Докторант нь манлайлах, багшлах, олон улсын багт ажиллахад шаардагдах ур чадвараа хөгжүүлэх боломжийг хичээлийн хөтөлбөрүүдэд тодорхой тусгасан байна.

1.5 Хөтөлбөрт тавих тусгай шаардлага

Хөтөлбөрийн суралцахуйн зорилтот үр дүн, агуулга нь тухайн хөтөлбөрийн хамаарах ерөнхий, төрөлжсөн, нарийвчилсан чиглэлээр Мэргэжлийн зөвлөлөөс тогтоосон тусгай шаардлагыг хангасан байхаас гадна олон улсын түвшинд тавигддаг шаардлага (Зальцбургийн зарчим гэх мэт)-ыг хангахыг эрмэлзэнэ.

Шалгуур 2. ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ХЭРЭГЖИЛТ

Докторын хөтөлбөрийг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх бүтэц, зохион байгуулалт, эрх зүйн орчинг бүрдүүлж, докторантын суралцахуй ба судалгааны ажлыг дэмжих үйл явцыг сайтар төлөвлөсөн байна.

2.1 Элсэлт

Элсэгчид тавих шаардлага нь докторын хөтөлбөрийн суралцахуйн зорилтот үр дүнд хүрэх боломжийг тооцсон, шударга, ил тод байна. Элсэгчийн мэргэжлийн болон судалгааны туршлага, ур чадвар, амжилтыг харгалзан тодорхой нөхцөлөөр элсүүлэх боломжийг бүрдүүлэхээс гадна гадаад хэлний (IELTS гэх мэт) болон судалгааны чадавхыг үнэлэх олон улсын үнэлгээг тооцож элсүүлэх бодлого, журмыг боловсруулсан байна. Судалгааны сэдэв, удирдагч багшийг сонгох, санхүүжилтийн хэлбэр, хэмжээг тогтоох журмууд нь тодорхой, ил тод байна.

2.2 Суралцахуйн ачаалал, багц цаг

Докторантын сургалт, судалгаа, соён гэгээрүүлэх ажлын ачаалал нь улирал бүрт жигд, зохистой хэрэгжиж, хэт ихсэх болон багасахаас сэргийлж, докторантын суралцах хугацаа хэвийн хэмжээнээс хэтрэхгүй байхад чиглэсэн арга хэмжээг үр дүнтэй хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, эрх зүйн орчныг бүрдүүлсэн байна.

2.3 Багшлахуй ба суралцахуйн арга зүй

Багшлахуй ба суралцахуйн арга зүй нь суралцагч төвтэй арга барилд тулгуурласан, докторантыг суралцахуйн зорилтот үр дүнд амжилттай суралцахад нь дэмжих ба судлаачийн болон мэргэжлийн ёс зүй, арга барилыг дээдлэн хөгжүүлэхэд чиглэсэн байна.

2.4 Судалгааны ажил

Докторант, удирдагчийн үйл ажиллагааг харилцан уялдаатай тодорхойлсон ил тод журмаар сургалтын болон ганцаарчилсан хөтөлбөр, төлөвлөгөөний дагуу докторантын судалгааны ажлын гүйцэтгэлийг хянан идэвхжүүлэх үйл явцыг тодорхойлсон байна. Удирдагч багш нар нь судалгааны ажлыг удирдах ур чадвартай байна.

2.5 Бүтээлч ажил

Докторант нь шинжлэх ухааны арга хэмжээ, бага хурал, мэргэжлийн хэлэлцүүлэг зэрэг шинжлэх ухааны болон мэргэжлийн арга хэмжээ, үйл ажиллагаанд оролцож, судалгааны бүтээлээ хэвлүүлэх боломжийг бүрдүүлсэн байна. Докторантын бүтээлч ажлыг дэмжин урамшуулах, үнэлэх, баталгаажуулах тогтолцоотой байна.

Шалгуур 3. ДОКТОРАНТЫН СУРАЛЦАХУЙН ҮНЭЛГЭЭ, ХӨГЖИЛ

Хөтөлбөрөөр суралцагч суралцахуйн зорилтот үр дүнд амжилттай хүрэхэд чиглэсэн ил тод, шударга үнэлгээний систем, зөвлөн туслах үйлчилгээ үзүүлэх нөөцийг бүрдүүлсэн байна.

3.1 Суралцахуйн үнэлгээ, шалгалт

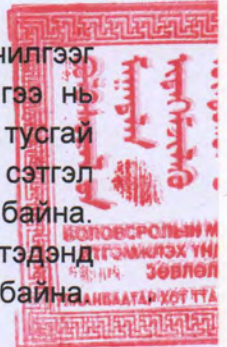
Хөтөлбөрийн явцад үнэлгээний олон төрөл хэлбэрийг ашиглан суралцагчийн суралцахуйн зорилтот үр дүн (мэдлэг, чадвар, дадал)-ийн гүйцэтгэлийг үнэлэх тогтолцоог бүрдүүлсэн байна. Үнэлгээний журам, шалгуур нь сургалт, судалгаа, соён гэгээрүүлэх ажлыг бүхэлд нь хамарсан байх ба суралцагчийн амжилтыг шударга, ил тод үнэлэх, сайжруулахад чиглэсэн байна.

3.2 Суралцагчийн хөгжил, суралцахуйн хүрсэн үр дүнг хүлээн зөвшөөрөх

Хөтөлбөрөөс гадуур суралцагчийн бие даан эзэмшсэн болон өөр сургууль, хөтөлбөрөөс суралцсан суралцахуйн үр дүнг хүлээн зөвшөөрч, багц цагийг дүйцүүлэн тооцох журамтай байна. Түүнчлэн суралцагчийн mobility-ийг дэмжсэн /багц цагийг хүлээн зөвшөөрөх, дүйцүүлэн тооцох, багц цагаас чөлөөлөх/ дүрэм, журмын дагуу суралцагчийн эрх ашигт нийцүүлэхийг эрмэлзэнэ.

3.3 Суралцагчийг дэмжих, зөвлөх үйлчилгээ

Суралцагчдыг амжилттай суралцах, хөгжиж төлөвшихөд нь дэмжих, зөвлөх үйлчилгээг системтэйгээр үзүүлэх нөөцийг бүрдүүлсэн байна. Дэмжих, зөвлөх үйлчилгээ нь суралцагч /гадаад, шилжин ирсэн, ажил эрхэлдэг ба эрхэлдэггүй, боловсролын тусгай хэрэгцээт гэх мэт/-ийн хэрэгцээ, шаардлагаас үүдэх сургалтын орчин, нийгэм, сэтгэл зүйн асуудлыг шийдэхэд тусалж, сэтгэл ханамжийг дээшлүүлэхэд чиглэсэн байна. Докторантын санал хүсэлт, гомдлыг хүлээн авч шийдвэрлэх үйл явцыг тэдэнд нээлттэй мэдээлж, албан ёсны гомдлыг бүртгэж баримтжуулан, шийдвэрлэдэг байна.

3.4 Судалгааны санхүүжилт

Сургуулийн судалгааны бодлого, хөтөлбөрийн зорилгод нийцүүлэн, докторантын судалгааны ажлыг олон эх үүсвэрээс санхүүжүүлэх, санхүүжилтийг хянах, гүйцэтгэлийг үнэлэх ил тод бодлого, журамтай байна.

3.5 Тэтгэлэг, тэтгэмж, ажлын байр

Докторантын сургалтыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр, тэтгэлэг, тэтгэмж олгох нөхцөл, болзлыг тодорхой заасан дүрэм журамтай байхын зэрэгцээ түр болон байнгын ажлын байраар хангах боломжийг судалсан байна.

3.6 Судалгааны баг, хамтын ажиллагаа

Хөтөлбөрийн түвшинд үндэсний болон олон улсын, төрийн болон хувийн байгууллага, дээд боловсролын сургалтын байгууллагуудтай хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх, дотоодын болон гаднын судалгааны нэгж, байгууллагуудтай холбоо тогтоож, түншлэх, багш, докторантууд судалгааны багт оролцох боломж, нөхцөлийг тандан судалж, зарим ажлыг эхлүүлсэн байна.

3.7 Диссертац хамгаалах

Диссертац хамгаалах зөвшөөрөл олгох (шинэ мэдлэгийг бий болгох, үр дүнг ашиглах, багшлахуйн үнэлгээ, шилжилт хөдөлгөөн гэх мэт) тодорхой шалгууруудыг боловсруулсан байна. Диссертац хамгаалалтыг зохион байгуулах дүрэм

(хамгаалуулах зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, гишүүдийн чиг үүрэг, хурлын дэг, танилцуулга хийх г.м.)-ийг докторант, удирдагч нарт тодорхой, шударга, ил тод байдлаар тодорхойлсон байна.

Шалгуур 4. БАГШЛАХ БҮРЭЛДЭХҮҮН

Докторын хөтөлбөрийн онцлогоос хамааран шинжлэх ухааны салбар ба суралцагчийн тоонд дүйцэх, хангалттай хүрэлцээтэй багшлах бүрэлдэхүүнтэй байна.

4.1 Багшийн нөөц

Тухайн хөтөлбөрийн мэргэжлийн чиглэл, боловсролын зэргийн түвшинд тохирсон боловсролын зэрэг, эрдмийн цолтой, багшлах өндөр ур чадвартай, мэргэжлийн туршлага бүхий багш, судлаачийн нөөцтэй байна. Багш, докторантын тооны харьцааг зохистой тогтоосон байна. Хөтөлбөрийн чанарыг сайжруулах зорилгоор үндэсний болон олон улсын тэргүүлэх судлаач, эрдэмтдийг хөтөлбөрт урьж ажиллуулах боломжийг бүрдүүлсэн байна.

4.2 Багшлахуйн үнэлгээ

Багшлахуйн үр дүн, гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт, үнэлгээний үйл явцыг тодорхой журамлан, хөтөлбөрийн зорилго, зорилтуудад нийцүүлэн багшийн ур чадварыг шударга, бодитой, системтэй, тогтмол үнэлэх тогтолцоо бүрдүүлсэн байна. Чадахуйд суурилсан үнэлгээний систем нь багшийн байнгын хөгжлийг дэмжихэд чиглэсэн байна.

4.3 Багшийн хөгжил

Багш нар мэргэжлийн болон багшлах ур чадвараа дээшлүүлэх, судалгаа шинжилгээ хийх, докторын судалгаа удирдах ур чадвараа ахиулахад нь чиглэсэн үйл ажиллагааг системтэй хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөтэй, боловсролын үйлчилгээнд шинэ арга зүй, инновац нэвтрүүлэхийг дэмжин урамшуулах бодлого, журамтай байна.

4.4 Судалгааны баг, хамтын ажиллагаа

Багш нар хөтөлбөрийн судлагдахуунтай холбоотой судалгааны ажлыг идэвхтэй хийх, шаардлагатай тохиолдолд судалгааны баг бүрдүүлж, докторантуудыг судалгаанд татан оролцуулах бодлого, журамтай байна. Үүний зэрэгцээ үндэсний болон олон улсын эрдэмтдийн баг, сүлжээ, мэргэжлийн байгууллагын идэвхтэй гишүүн байхыг сургуулийн зүгээс дэмжихийг эрмэлзэнэ.

Шалгуур 5. НӨӨЦ БА САНХҮҮЖИЛТ

Суралцахуйн зорилтот үр дүнд хүрэх, судалгааны ажлыг чанартай хийхэд шаардагдах нөөцийг бүрдүүлж, нөөцийн хуваарилалт болон гүйцэтгэлийг хянах, хөтөлбөрийн байнгын хөгжлийг дэмжих санхүүгийн хангалттай эх үүсвэртэй байна.

5.1 Сургалт, судалгааны орчин

Тухайн хөтөлбөр, шинжлэх ухааны чиглэлээр докторант идэвхтэй суралцах, судалгаа хийх анги танхим, лаборатори, зайлшгүй шаардлагатай тоног төхөөрөмжийг бүрдүүлсэн, цаашид сайжруулах төлөвлөлттэй байна.

5.2 Сурах бичиг, сургалтын хэрэглэгдэхүүн

Хичээл тус бүрээр үндсэн сурах бичиг, сургалт, судалгааны хэрэглэгдэхүүнийг хангалттай бүрдүүлсэн ба судалгааны ажилд шаардлагатай мэдээлэл, үр дүнгүүдийг багш, суралцагчид хэвлэмэл болон цахим хэлбэрээр нээлттэй ашиглах боломж бүрдүүлсэн байна.

5.3 Төсөв, санхүүжилт

Хөтөлбөр олон эх үүсвэрээс санхүүжих ба хөтөлбөрийг чанартай хэрэгжүүлэх, хяналт, үнэлгээ хийх, шинэчлэх төсөв боловсруулсан байна. Хөтөлбөрийн санхүүжилтийн тодорхой хувь нь багшлахуй, суралцахуйн хөгжилд зарцуулахаар төсөвлөсөн байна.

Шалгуур 6. УДИРДЛАГА БА МЭДЭЭЛЛИЙН СИСТЕМ

Хөтөлбөрийн зорилгодоо хүрэхэд нийцсэн засаглал ба удирдлагын тогтолцоо, захиргааны зохистой бүтэц, удирдлагын мэдээллийн систем бүрдүүлсэн байна.

6.1 Засаглал ба удирдлага

Хөтөлбөрийн зорилгодоо хүрэхэд туслах үр ашигтай засаглал, удирдлагын тогтолцоо, захиргааны бүтэцтэй байх ба академик эрх чөлөө, ёс зүйн хариуцлагыг дэмждэг байна.

6.2 Ажилтнууд

Захиргааны болон туслах ажилтны орон тоо хангалттай, зохих ур чадвар, туршлагатай байна. Захиргааны болон туслах ажилтныг ажил мэргэжилдээ өсөн дэвжихэд нь дэмжлэг үзүүлэх, мэргэжлээ дээшлүүлэх үйл ажиллагаа, насан туршийн боловсролд дэмжлэг үзүүлэх бодлого, зохицуулалттай байна.

6.3 Удирдлагын мэдээллийн систем

Хөтөлбөрийн удирдлагын шуурхай, оновчтой үйл ажиллагааг хангахад чиглэсэн мэдээлэл цуглуулах, боловсруулах удирдлагын мэдээллийн системтэй байна. Цуглуулсан мэдээлэл, дүн шинжилгээг хөтөлбөрийг сайжруулахад ашиглана.

6.4 Мэдээллийн ил тод байдал

Тухайн хөтөлбөрийн танилцуулга, суралцахуйн зорилтот үр дүн, элсэгчид тавих шаардлага, сургалтын төлөвлөгөөний бүтэц, хичээлийн хөтөлбөрүүд, суралцах ачаалал, багц цаг, суралцахуйн үнэлгээний аргачлал зэрэг хөтөлбөртэй холбоотой үнэн зөв мэдээллийг багш, суралцагчдад нээлттэй хүргэх, цаашид тогтмол шинэчлэх боломжтой байна.

Шалгуур 7. ЧАНАРЫН БАТАЛГААЖУУЛАЛТ

Хөтөлбөрийг оролцогч талуудын оролцоотойгоор тасралтгүй хөгжүүлэхэд чиглэсэн дотоод болон хөндлөнгийн чанарын баталгаажуулалтын тогтолцоог бүрдүүлсэн байна.

7.1 Чанарын дотоод баталгаажуулалт ба хөтөлбөрийн сайжруулалт

Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг бүхэлд нь болон үе шат бүрийг, түүнчлэн бүрэлдэхүүн хэсэг (хичээлийн хөтөлбөрүүд, суралцахуйн орчин, багшлахуй ба суралцахуйн үнэлгээ, элсэлт, төгсөлт гэх мэт) тус бүрийг байнга хянан үнэлэх, тухай бүр сайжруулах чанарын дотоод баталгаажуулалтын тогтолцоог төлөвлөж, хэрэгжүүлэх бэлтгэлийг хангасан байна. Чанарын дотоод баталгаажуулалтын бүтэц, үйл явцад бүх талын оролцоог хангана.

7.2 Чанарын хөндлөнгийн үнэлгээ ба магадлан итгэмжлэл

Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж эхэлснээс хойш жил бүр хөтөлбөрийн магадлан итгэмжлэлийн шалгуурын дагуу өөрийн үнэлгээ хийж, үндэсний болон олон улсын нийтлэг жишигт хүрэхийг эрмэлзэж ажиллана.

-----000-----

